

**Räddningstjänsterna
Norrbotten**

Tillfällig övernattnig

Vid tillfällig övernattnig finns det en rad viktiga saker att tänka på innan övernattnig kan ske. Då hyresgäst/övernattnande personer inte kan förväntas ha god lokalkännedom eller veta var utrymningsvägar finns ställs det extra krav på er som hyr eller lånar ut er lokal eller lokaler för tillfällig övernattnig. Fastighetsägare/brandskyddsansvarig för en fastighet eller lokal ansvarar för att hyresgästen eller arrangören känner till vilka regler som gäller och att de får nödvändig information om brandskyddet i lokalen. I Bilaga B – Ansvarsbeskrivning framgår ansvarsfördelningen som gäller vid tillfällig övernattnig.

Räddningstjänstens roll är inte att vara tillståndsgivande för tillfällig övernattnig. Räddningstjänstens roll är att informera allmänheten och delge vad som kan anses vara ett skäligt brandskydd för denna typ av verksamhet. Om räddningstjänsten anser att övernattnig ej är lämpligt kan man med lagstöd stoppa/hindra tillfällig övernattnig, med stöd av kap. 2 § 2 Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), där man anser att en skälig nivå på brandskyddet ej uppfylls.

Hur du som arrangör går tillväga vid anmälan om tillfällig övernattnig

- Läs igenom Bilaga A om brandsäkerhet vid tillfälliga övernattningar.
- Läs igenom Bilaga B som beskriver ansvarsfördelningen vid tillfälliga övernattningar.
- Läs igenom ordningsregler för övernattningen i Bilaga C.
- Kontrollera brandskyddet i aktuell lokal tillsammans med brandskyddsansvarig enligt Bilaga D – Checklista brandskydds kontroll.
- Fyll i anmälan om tillfällig övernattnig (Bilaga E) och skicka in till räddningstjänsten.

Vid frågor om anmälan eller om lokalens förutsättningar kan du alltid kontakta räddningstjänsten i din kommun.

**Räddningstjänsterna
Norrbotten**

Bilaga A – Brandsäkerhet vid tillfällig övernattnig

Organisation

Brandskyddsansvarig för lokal

Vid tillfällig övernattnig ska en brandskyddsansvarig för lokalen finnas. Den brandskyddsansvarige är ansvarig för att brandskyddet är lämpligt utformat samt att regler och rutiner för lokalen efterlevs.

Ni som hyr ut ska alltså ha en utsedd Brandskyddsansvarig, som ska vara namngiven och alltid kunna nås per telefon.

Vid tillfällig övernattnig som innefattar personer med utländsk härkomst ska information och instruktioner kunna delges på aktuellt språk, exempelvis genom tolk.

Hyresvärden/lokalupplåtaren ansvarar för att brandskyddsansvarig finns utsedd.

Brandskyddsansvarig ska:

- Ta fram/informera om rutiner för utrymning, vara väl insatt i hur en utrymning ska ske i händelse av brand eller annan olycka samt upprätta återsamlingsplats för de övernattande.
- Ansvara för att brandskyddskontroller genomförs tillsammans med förläggningsansvarig innan övernattnigstillfället.
- Informera förläggningsansvarig och övernattande grupper om de råd och riktlinjer som finns avseende brandsäkerhet i aktuell lokal/er.

Förläggningsansvarig

Hyresgästen/Arrangören som ska hyra lokal/-er för tillfällig övernattnig ska utse en eller flera förläggningsansvariga som ska finnas på plats när personer vistas i lokalen.

Förläggningsansvarig ska vara myndig och ansvara för att ledare och övriga övernattande gäster får den information och de regler som gäller för övernattnig i lokalen. Utsedd svarar även för att regler efterlevs.

Förläggningsansvarig ska även ha kännedom om brandskyddstekniska installationer samt kunskap om att hantera släckredskap. Förläggningsansvarig ansvarar för att kontroll enligt checklista i Bilaga D genomförs tillsammans med brandskyddsansvarig innan övernattnigen sker. Om brister upptäcks ska dessa åtgärdas innan övernattnig får ske.

Genomförd och ifyllt checklista ska finnas tillgänglig hos Förläggningsansvarig. På begäran ska Räddningstjänsten kunna kontrollera checklistan och eventuella brister. Är brister ej åtgärdade kan räddningstjänsten stoppa/hindra Förläggningsansvarig att nyttja lokalerna till övernattnig enligt kap. 2 § 2 LSO.

Räddningstjänsterna Norrbotten

Hyresgästen/Arrangören ska ha en organisation som leder, följer upp och kontrollerar övernattningen och de fastställda rutiner som finns framtagna under hela uthyrningstiden. Organisationen är en kompensation för eventuella avsteg i brandskyddet, jämfört med det egentliga brandskyddskrav som ställs vid en tillfällig förläggning/övernattning.

Lokalens utformning

All tillfällig övernattning bör ske på markplan och är endast tillåtet om lokalen uppfyller de krav som specificeras nedan:

Utrymnings säkerhet

- Vid tillfällig övernattning ska lokalen vara utformad med tillgång till två av varandra oberoende utrymningsvägar. Om en av utrymningsvägarna blockeras av en brand, ska det alltid finnas en annan väg ut.
- Samtliga dörrar ska vara lätt öppningsbara utan kort, kod eller nyckel. Utrymningsvägar och dörrar i utrymningsvägar ska ha en fri bredd av minst 80 cm. Dörrar i brandcellsgräns ska hållas stängda och är de utrustade med dörrstängare ska funktionen vara tillfredsställande så att förutsättningar för brandskyddet uppfylls. En brandavskiljande dörr ska alltid vara stängd. Brandavskiljande dörr får endast stå uppställd om dörren är försedd med magnetupphängning som automatiskt stänger dörren vid brand-/rökindikering. Dörren får aldrig ställas upp med kil eller liknande.
- Fönster kan utgöra alternativ utrymningsväg om de är utformade så att utrymning kan ske på ett betryggande sätt. Varje fönster som är avsett för utrymning bör räknas som en utrymningsväg för max 30 personer. Om två fönster finns avsedda för utrymning accepteras det att max 50 personer utrymmer genom dessa. Fönster bör vara sidohängda eller vridbara kring en vertikal axel och öppningsbara utan nyckel, barnspärr eller annat redskap. Fönster bör ha en fri öppning med minst 0,5 meters bredd och 0,6 meters höjd. Summan av bredd och höjd bör vara minst 1,5 meter. Öppningens underkant bör ligga högst 1,2 meter över golv och avståndet från fönstret till marknivå bör ej överstiga 2,0 meter.
- De salar/utrymnen som ej nyttjas för övernattning ska vara låsta.
- Utrymningsvägar ska förses med vägledande markering. Utrymningsvägar och väg till utrymningsväg (t ex korridor) ska vara försedd med efterlysande vägledande markering, med symboler enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om skyltar och signaler, AFS 2008:13.

Räddningstjänsterna Norrbotten

Larmsystem

- Brandvarnare ska installeras i övernattningsutrymmet. Omfattar övernattningen fler än ett rum och/eller väg till utrymningsväg (korridor eller motsvarande) ska brandvarnare även finnas installerade i dessa utrymmen.
- Där det krävs fler än en brandvarnare, ska dessa vara seriekopplade med varandra. Varje brandvarnare ska ha en täckningsgrad om 60 kvm. Brandvarnare ska placeras så att de, med hög tillförlitlighet, har förmågan att detektera och varna vid brand. Innan övernattning får ske ska funktionstest av samtliga brandvarnare genomföras.

Släckredskap

- Släckredskap i form av handbrandsläckare och/eller inomhusbrandposter ska finnas placerade väl synliga och lättåtkomliga, på plats/-er i lokaler som nyttjas vid tillfällig övernattning. Saknas släckutrustning rekommenderar räddningstjänsten 6 kg:s pulversläckare med lägsta effektivitetsklass 43A 233BC. Avståndet till närmsta släckredskap bör ej överstiga 25 meter.

**Räddningstjänsterna
Norrbotten**

Bilaga B – Ansvarsbeskrivning vid tillfällig övernattnig

Fastighetsägare – Brandskyddsansvarig	<p>Ansvarar för att alla fasta brandtekniska installationer som automatiskt brandlarm, dörrar i brandcellsgräns, dörrar i väg till utrymningsväg, dörrar i utrymningsväg, fönster som utgör utrymningsväg, vägledande markering, släckutrustning m.m. uppfyller fullständig funktion.</p> <p>Ansvarar för att informera hyresgäst/arrangör om förutsättningarna för lokalupplåtelse.</p>
Hyresgäst/Arrangör - Förläggningsansvarig	<p>Ansvarar för att en Förläggningsansvarig är utsedd och att denne har tillräcklig kompetens för uppgiften.</p> <p>Förläggningsansvarig ansvarar för att ordningsreglerna enligt Bilaga C följs.</p> <p>Förläggningsansvarig ansvarar för att genomföra en brandskyddskontroll enligt Bilaga D.</p> <p>Förläggningsansvarig ansvarar för att kontroller av brandskyddet genomförs under hela användningstiden.</p> <p>Förläggningsansvarig ansvarar för att brister i brandskyddet åtgärdas omgående under användningstiden.</p>
Boende	<p>Skyldighet att följa ordningsregler enligt Bilaga C.</p> <p>Skyldighet att följa rutiner vid utrymning.</p> <p>Skyldighet att möblering och sovplatser ordnas enligt Bilaga F.</p>

**Räddningstjänsterna
Norrbotten**

Bilaga C – Ordningsregler vid tillfällig övernattnig

Hyresgästen/arrangören som använder lokalen/lokalerna för tillfällig övernattnig har minst en utsedd förläggningsansvarig. Denna person ska alltid finnas på plats när personer vistas i lokalen.

- Möjlighet att ringa 112/SOS ska alltid finnas.
- Dörrar mellan trapphus och korridorer ska hållas stängda. Undantag är när dörrarna är uppställda på magnethållare med rökdetektorstyrning.
- Rökning och alkoholförtäring är förbjuden i hela byggnaden. Det råder även förbud mot levande ljus och andra former av öppen låga i lokalerna.
- Bänkar, bord, madrasser och stolar får inte placeras så att de hindrar framkomligheten i utrymningsvägar och till brandredskap.
- Bänkar, bord och stolar får inte placeras i korridorer eller trapphus. Uppställning ska ske i outnyttjade läsbara utrymmen. I korridorer får inget brännbart material förvaras som madrasser, bagage eller liknande.
- Matlagning, kaffekokning och liknande är förbjudet i hela byggnaden förutom på avsedda platser.
- Sopsäckar och annat brännbart material eller belamrande material placeras på avsedda platser.
- Tvättlinor eller liknande får inte hängas upp i salar och korridorer.
- Uppställning av bilar, husvagnar, container eller dylikt får inte ske närmare byggnad än 6 meter. Uppställning får inte heller utgöra hinder för brand- och ambulansfordon.

**Räddningstjänsterna
Norrbotten**

Bilaga D – Checklista brandskydds kontroll

Föreläggningsansvarig ska tillsammans med Brandskyddsansvarig innan övernattnig sker kontrollera att:

Kontrollpunkter	OK	Brist
1. sovsal är utformad enligt Bilaga F.	☐	☐
2. brandredskap finns på avsedda platser	☐	☐
3. brandavskiljande dörrar fungerar	☐	☐
4. dörrar i utrymningsvägar är lätt öppningsbara utan nyckel eller annat redskap	☐	☐
5. utrymningsvägarna ej är blockerade	☐	☐
6. utrymningsvägarna är markerade med vägledande markering (även fönster)	☐	☐
7. huvudbelysningen fungerar samt att nödbelysningen i utgångsskyltarna fungerar om så krävs	☐	☐
8. sammankopplade brandvarnare finns monterade och att funktionstest har genomförts	☐	☐
9. rutiner vid utrymning finns upprättade	☐	☐
10. ordningsregler finns upprättade	☐	☐
11. nedanstående information har givits till de övernattande om brandskyddet i lokalen		
• ordningsregler och uppgifter om hur många som får vistas i respektive övernattningsrum	☐	☐
• rutiner vid utrymning	☐	☐
• utrymningsvägarnas placering	☐	☐
• brandlarmets funktion	☐	☐
• placering av släckutrustning och om möjligt larmplatser (Telefon eller Larmtryckknapp)	☐	☐
12. det finns möjligheter att ringa 112	☐	☐

Kontroll utförd den ..... av:

.....
Brandskyddsansvarig

.....
Föreläggningsansvarig

**Räddningstjänsterna
Norrbotten**

Bilaga E – Anmälan om tillfällig övernattnig

Om det skulle uppstå en brand vill räddningstjänsten alltid veta om det ska ske övernattnig i lokaler som inte är speciellt utformade för det ändamålet. Det kan röra sig om föreningslokaler, fritidsgårdar, skola/förskola eller församlingslokal för att nämna några exempel. Räddningstjänsterna i Norrbotten vill därför att ni som arrangör anmäler detta till den kommunala räddningstjänsten senast tre vardagar innan övernattnig ska ske.

Skicka anmälan till:

Ange räddningstjänst

Ange adress

Ange postadress

E-post: Ange mailadress till räddningstjänsten

Vi som hyresgäst bekräftar att vi tagit del av information om brandsäkerhet vid tillfällig övernattnig, att checklista över genomförd kontroll över brandskyddet finns tillgänglig samt att vi tar på oss att följa de ordningsregler som gäller vid tillfällig övernattnig.

Objekt/Adress:	
Övernattningsrum/Utrymmen:	
Antalet sovande & ålder på sovande:	
Datum fr o m:	Datum t o m:
Hyresgästens namnunderskrift:	
Namnförtydligande:	Personnummer:
Mobiltelefon:	E-post:
Ev. Förening:	Förläggningsansvarig:

**Räddningstjänsterna
Norrbotten**

Bilaga F – Godtagbar placering av sängplatser

Förslaget bygger på att sängplatserna placeras ut så att utrymningsvägarna tillgodoses, därefter regleras personantalet.

Korridor med två skilda utrymningsvägar,
t ex två dörrar direkt ut eller två trapphus.

